

Елеватор для кожного

Коливання цін залежно від періоду продажу зерна становить 10–30% за період 6–9 місяців, а витрати на послуги сторонніх організацій за зберігання та сушіння можуть перевищувати власну собівартість цих самих процесів на агропідприємстві до 25%. Такі дані наводять у Міжнародній фінансовій корпорації. Тут переконані: якщо агровиробник почне опікуватися питанням установа комплексу по зернозберіганню, то вже через 2–3 роки така інвестиція окупиться і власник зможе збільшити прибутковість бізнесу. Відповідно, з'являться кошти на додатковий бізнес й інші інвестиції.

Записала Зоряна ГОШОВСЬКА

Криза — найкращий період для переосмислення підходів до бізнесу та підвищення продуктивності роботи підприємства. Якщо метою агровиробника є робота на землі протягом тривалого часу, то варто замислитися про власний зернокомплекс, навіть якщо у вас 600 га. Інформацію «з чого розпочати», «яке мінімальне обладнання потрібно відповідно до розмірів вашого господарства», «яких інвестицій це потребує та коли окупиться» можна дізнатися з безкоштовних виробничих семінарів «Технології зернозберігання. Економічна доцільність ін-

вестицій у власні зернокомплекси», що проходять у рамках Проекту сприяння розвитку малого та середнього агробізнесу в Україні за підтримки уряду Канади та міністерства фінансів Австрії. Цей проект IFC здійснює разом із виробником канадського обладнання AGI. Навчання вже пройшли у Львівській, Хмельницькій, Черкаській областях, а також Кіровограді, Кривому Розі, Дніпропетровську, Одесі, Вінниці та Києві. У Харкові, Полтаві та Лубнах семінари заплановані на 3-5 березня. Записатися на них можна, зателефонувавши в офіс IFC.

Андрій Лук'яненко, фінансовий консультант Проекту сприяння роз-

витку малого та середнього агробізнесу в Україні, Міжнародна Фінансова Корпорація (IFC), розповів, що проект покликаний показати альтернативний погляд на будівництво зернокомплексів. «Тут ідеться про принципи, концепції, які однакові для всіх виробників обладнання. На наших семінарах розповідають не про те, що треба купити саме той шнек чи той силос, ми обговорюємо загальні рішення залежно від розміру та потреб господарства», — переконує консультант.

Навіть якщо на агропідприємстві вже є зернокомплекс, але існує потреба в його розширенні, то на навчання можуть підказати, як

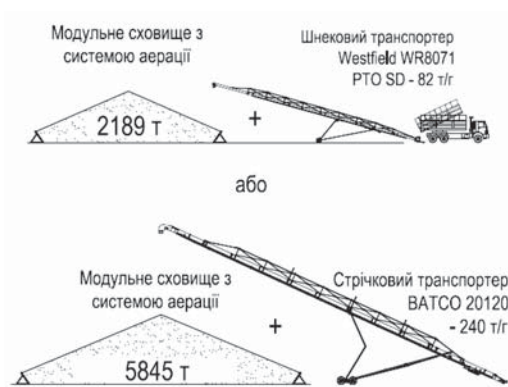
раціональніше це зробити або розповісти про нові рішення, що є на ринку. «Моделі концепцій виконані на базі конкретного обладнання, тому що ми хотіли показати реалістичність даних і цифр, але вибір залишається за агровиробником. Він суміщає отриману інформацію зі своїми можливостями, — розповідає Андрій Лук'яненко. — Ідея семінарів полягає у тому, щоб показати, що господарство не обмежене жорсткими рамками одного рішення. Якщо агровиробник захоче рухатися далі, то зможе доповнювати комплекс, що є, додатковим обладнанням, а інвестиції не треба буде вкладати за один рік».

Отже, було розроблено чотири стандартні рішення зі зберігання зерна для малих і середніх агропідприємств України. Основна мета створення таких комплексів — це те, що власник має змогу сам керувати своїм урожаєм. По кожній концепції вказано мінімум обладнання, яке треба встановити. У концепціях не бралось до уваги обладнання з очищення зерна, адже за спостереженнями фахівців проекту здебільшого вже наявне в агрогосподарствах. Усі розрахунки проводилися в доларах США. Ціни на врожай актуальні на кінець 2014 року. У МФК переконані, що реалізувати ці рішення можна за півроку.

Чотири рішення

1. Зберігаю сам. Пропозиція для агропідприємств по прийому та зберіганню зерна, у яких немає потреби в сушінні.
2. Перший крок до незалежності. Пропозиція по сушінню та зберіганню зерна для агропідприємств, що мають в обробітку до 2000 га.
3. Сам сушу — і вас запрошую. Пропозиція для агропідприємств по сушінню та зберіганню зерна, що мають в обробітку до 3000 га.
4. Сам собі елеватор. Пропозиція для агропідприємств по сушінню та зберіганню зерна загальним обсягом зберігання 8000 т, що мають в обробітку до 5000 га.

Схема рішення «Зберігаю сам»



Прийом і зберігання зерна для агропідприємств, у яких немає потреби в сушінні, наприклад, в південних регіонах України. Максимальний термін установа обладнання — 2 місяці.

Основною культурою, на базі якої здійснювалися обчислення економічної доцільності інвестиції в проект за концепцією «Зберігаю сам», — є кукурудза. Регіон розташування підприємства — Полтавська область.

Тким чином, розмір інвестиції на тону зерна згідно з наведеними розрахунками рішення «Зберігаю сам» становить 19 дол. США. Термін окупності інвестиції — 1–2 роки. Усі елементи концепції мобільні. Виконання концепції — 2 місяці.

Продуктивність

Назва	Продуктивність
Шнековий конвеєр Westfield WR8071	80 т/год.
Стрічковий конвеєр BATCO модель 20120	240 т/год.
Модульне зерносховище	2 189 т або 5 845 т

* Продуктивність обладнання є прикладом у даному випадку та варіюється в залежності від потреб конкретного агропідприємства

Дані для розрахунку

Послуги вивезу/погрузки зерна на зберігання	50	грн /т
Плата за зберігання	20	грн /т в місяць
Процент втрат	3	%
Собівартість власного зберігання (e/e)	0,27	\$/т в рік
1 дол США	13	грн
Термін зернозберігання	6	міс
Вартість інвестиції в комплекс (без ПДВ)	40,428	дол США

* ціни сезону 2014р

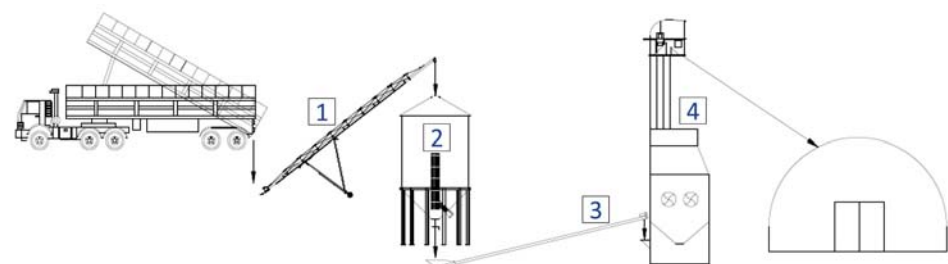
Розрахунок економічної доцільності

Культура	Об'єм зібраного урожаю, т	Ціна реалізації, \$/т
Кукурудза	2,173	120

Період окупності — 1 рік

Культура	Економія на зберіганні зерна, \$/т	Економія на зберіганні зерна (на весь об'єм), \$
Кукурудза	35,652	35,652
Всього		35,652

Схема рішення «Перший крок до незалежності»



Складові:

- 1 - Шнековий конвеєр для вивантаження зерна і подачі в силос; 2 - Стальний силос для вологого зерна; 3 - Шнековий конвеєр для вивантаження зерна і подачі зерна з силосу в сушарку; 4 - Мобільна сушарка

Сушіння та зберігання зерна для агропідприємств, що мають в обробітку до 2000 га. У це рішення входить таке обладнання: шнековий конвеєр для вивантаження зерна та подачі в силос, стальний силос для вологого зерна, шнековий конвеєр для вивантаження зерна і подачі зерна із силосу в сушарку, мобільна сушарка.

Продуктивність

Назва	Продуктивність
Шнековий конвеєр Westfield WR8071	80 т/год.
Стальний силос Twister HB22-6SR	101 т
Шнековий конвеєр Westfield 10" x 25	100 т/год.
Мобільна сушарка MPEU M5-38	5,3 т/год. по кукурудзі з 25% до 15%

* Продуктивність обладнання є прикладом у даному випадку та варіюється в залежності від потреб конкретного агропідприємства

Дані для розрахунку

Послуги сушки	35	грн /т%
Збільшення ціни сушки кукурудзи при зниженні вологості більше ніж на 5%	10	%
Послуги вивезу/погрузки зерна на сушіння	50	грн /т
Собівартість власного сушіння на газу, грн /т%	15	грн /т%
1 дол США	13	грн
Вартість інвестиції в комплекс (без ПДВ)	155,627	дол США

* ціни сезону 2014р

Період окупності — 2 роки

Розрахунок економічної доцільності

Культура	Зняття вологості, %	Об'єм зібраного урожаю, т
Соняшник	4	1,210
Кукурудза	10	2,173
Соя	3	749

Культура	Економія на сушці, \$/т	Економія на сушці (на весь об'єм), \$
Соняшник	10	12,100
Кукурудза	21	44,174
Соя	8	6,338
Всього	39	63,151

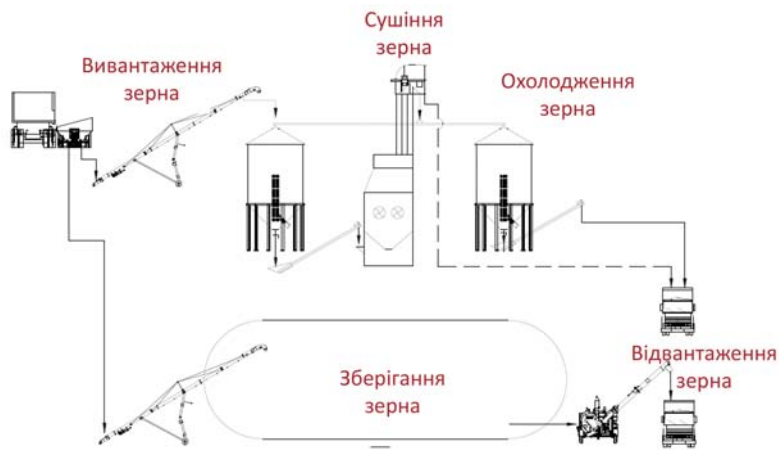
Розрахунок зроблений без врахування ПДВ

Підсумок: рішення «Перший крок до незалежності» для агропідприємств розміром 2000 га передбачає зберігання сухого зерна в наявних зерносховищах, використання власних потужностей по очищенню й транспортуванню зерна. Усі елементи, як і в попередньому варіанті, — мобільні, на виконання концепції передбачено три місяці. Розмір інвестицій на тону зберігання зерна — 38 дол. США.

Елеватор для кожного

Продовження.
Початок на с. 6

Схема рішення «Сам сушу і вас запрошую»



1. Сушіння та зберігання зерна для агропідприємств, що мають в обробці до 3000 га включає такі складові:
2. Щековий конвеєр для вивантаження зерна та подачі зерна в силос.
3. Стальний силос для вологого зерна.
4. Щековий конвеєр для вивантаження зерна та подачі зерна із силоса в сушарку.
5. Мобільна сушарка.

6. Реверсивний транспортер для переміщення зерна.
7. Стальний силос для сухого зерна.
8. Стрічковий конвеєр для вивантаження зерна (тимчасова засипна яма).
9. Стрічковий конвеєр для подачі зерна в зерносховище.
10. Модульне зерносховище.
11. Вакуумна установка для вивантаження зерна зі сховища на транспорт.

Дані для розрахунку

Послуги сушки	35	грн /т%
Збільшення ціни сушки кукурудзи при зниженні вологості більше ніж на 5%	10	%
Послуги вивантаження/погрузки зерна на сушіння	50	грн /т
Собівартість власного сушіння на дизелі, грн /т%	26	грн /т%
1 дол США	13	грн
Мінімальне збільшення ціни на протязі 6-9 міс	10	%
Вартість інвестиції в комплекс (без ПДВ)	474.434	дол США

* ціни сезону 2014р

Розрахунок економічної доцільності

Культура	Зняття вологості, %	Об'єм зібраного урожаю, т	Ціна реалізації, \$/т
Соняшник	4	1,675	290
Кукурудза	10	9,747	120
Соя	3	1,345	330

Культура	Економія на сушці (на весь об'єм), \$	Додатковий дохід від збільшення ціни, \$
Соняшник	11,081	24,287
Кукурудза	118,094	58,485
Соя	7,966	22,192
всього	137,141	104,963
РАЗОМ		242,104

Розрахунок зроблений без врахування ПДВ

Період окупності — 2 роки

Продуктивність

Назва	Продуктивність
Стрічковий конвеєр BATCO Kamaz Pitstop	240 т/год.
Стрічковий конвеєр BATCO модель 20120	
Стальний силос Twister (2 шт.)	169 т + 169 т
Щековий конвеєр для подачі зерна Westfield (2 шт.)	80 т/год. та 100 т/год.
Мобільна сушарка MEPU M5-79	11 т/год (кукурудза)
Реверсивний транспортер для переміщення зерна	100 т/год.
Модульне зерносховище	5 845т
Вакуумна установка для вивантаження зерна REM	100 т/год.

* Продуктивність сушарки та іншого обладнання є прикладом у даному випадку та варіюється в залежності від потреб конкретного агропідприємства

Основними культурами господарства із Сумщини, на базі яких здійснено обчислення економічної доцільності інвестиції в проект за концепцією «Сам сушу і вас запрошую», є кукурудза, соняшник і соя. Осима пшениця виключена, тому що не потребує сушіння в Сумській області.

Підсумок: рішення «Сам сушу і вас запрошую» для підприємств площею до 3000 га, як і попередня, передбачає використання власних потужностей з очищення та транспортування зерна. Термін окупності інвестиції становить 2-3 роки, а розмір інвестиції на одну тону зберігання — 37 дол. США. Термін виконання рішення — 3 місяці.

Схема рішення «Сам собі елеватор»

1. Сушіння та зберігання зерна загальним обсягом 8000 т для агропідприємств, що мають в обробці до 5000 га.
2. Вона передбачає такі складові:
3. Мобільна засипна яма.
4. Два стрічкових конвеєри для подачі зерна.
5. Стальний силос для вологого зерна.
6. Щековий конвеєр для подачі зерна.
7. Мобільна сушарка.
8. Норія.
9. Два сталевих плоскодонні силоси для сухого зерна.
10. Модульне зерносховище.
11. Вакуумна установка для вивантаження зерна зі сховища на транспорт.



Дані для розрахунку

Послуги сушки	35	грн /т%
Збільшення ціни сушки кукурудзи при зниженні вологості більше ніж на 5%	10	%
Послуги вивантаження/погрузки зерна на сушіння	50	грн /т
Собівартість власного сушіння на газу, грн /т%	15	грн /т%
1 дол США	13	грн
Мінімальне збільшення ціни на протязі 6-9 міс	10	%
Вартість інвестиції в комплекс (без ПДВ)	797,745	дол США

* ціни сезону 2014р

Розрахунок економічної доцільності

Культура	Зняття вологості, %	Об'єм зібраного урожаю, т	Ціна реалізації, \$/т
Соняшник	4	1,778	290
Кукурудза	10	6,593	120
Ріпак	7	2,302	400

Культура	Економія на сушці (на весь об'єм), \$	Додатковий дохід від збільшення ціни, \$
Соняшник	17,780	51,562
Кукурудза	135,660	79,114
Ріпак	33,646	92,083
всього	187,085	222,759
РАЗОМ		409,844

Розрахунок зроблений без врахування ПДВ

Період окупності — 2 роки

Основні культури, на базі яких здійснено обчислення економічної доцільності інвестиції в проект за рішенням «Сам собі елеватор»: кукурудза, ріпак, соняшник. Господарство

розташоване у Вінницькій області. Осима пшениця виключена, тому що не потребує сушіння у цій області.

Підсумки: концепція для підприємств, які мають посівні площі до

5000 га із сушіння та зберігання зерна загальним обсягом 8000 т передбачає використання, зокрема, і власних потужностей з очищення та транспортування зерна. Розмір інвестицій

в одну тону становить 75 дол. США, термін окупності — 2-3 роки. В цьому варіанті зерно комплексу заплановане капітальне будівництво стаціонарних плоскодонних силосів,

що потребує отримання відповідних дозволів. Всі елементи для завантаження/вивантаження зерна, сушарка і модульне зерносховище – мобільні. Виконання рішення — 3 місяці.

Із зазначених розрахунків випливає, що проекти окупаються за 1-2, максимум за три роки, а збудувати їх можна за півроку. При залученні фінансування для збору документації може знадобитися додатково ще 2-3 місяці. Головною метою створення подібних комплексів не залежно від розміру господарства є можливість власнику самому керувати врожаєм і продавати його за максимальної ціни.